

It is established that a cultural policy is a complex way of influence onto the social and cultural process that includes a system of governmental administration of infrastructure in the sphere of culture as well as public initiatives, entrepreneurial activity that are related to it. Interaction of these subjects of cultural policy should be based on the agreement of other interests, instructions on purpose according to the aims of the development of a civilized society.

It is stressed that the perspectives of Ukraine in ensuring of defining cultural diversity on the institutional level depends on the common circumspect actions from the part of different subjects which take part in the formation of strategy of real changes in the sphere of cultural policy. They say about the guaranteeing equal rights to all citizens of the country (social validity), the understanding and esteem of ethnic and cultural diversity. These principals fully reflect in the sphere of policy of cultural diversity, which gives possibility to consider cultural policy as the basis for a strategic development.

This approach to the context of governmental policy comes to namely informational, educational, financial and juridical activity that provides the formation of civil culture considering interests of all members of the society. This motivates to scientific understanding of questions that are marginal for sociology of culture, theory and methods of social and cultural policy, sociology of leisure and mass activity.

Key words: *culture, cultural policy, cultural values, cultural diversity, multiculturalism.*

УДК [378.016.80]:33

М. Якубовська

СУЧАСНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА ЯК ЗАСАДНИЧА ОСНОВА КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ В. МЕДВЕДЯ)

У статті розглянуто найважливіші аспекти формування культурологічного світогляду студентів технічних навчальних закладів на прикладі творчості В'ячеслава Медведя, що є важливим аспектом підготовки фахівців з позицій культурологічного підходу до процесу навчання, в основі якого лежить виховання дружби та взаєморозуміння між народами.

Ключові слова: *формування професійної мовленнєвої компетенції, формування культурологічного світогляду, виховання культурологічного студентського середовища.*

Особливість формування культурологічного студентського середовища полягає в тому, що його зміст повинен бути наповнений яскравими фактами із сучасного духовного життя, а за спрямованістю відповідати сучасним педагогічним інноваційним процесам ХХІ ст.

Мета статті – розкрити найважливіші аспекти підготовки фахівців з позицій культурологічного підходу до процесу навчання, формування культурологічного оточення в сучасному студентському колективі, виховання дружби та взаєморозуміння, які сприятимуть формуванню професійної мовленнєвої компетенції студентів технічних навчальних закладів на прикладі вивчення творчості українського письменника В'ячеслава Медведя.

Таке середовище буде спрямоване на перетворення ВНЗ не тільки в навчальний,

професійний центр, а також в культурний, науковий, інтелектуальний, виховний, комунікативний тощо.

Культурологічне студентське середовище має свою специфіку і обов'язково охоплює як культурологічну освіту, засновану на знанні філософії, права, моралі, мистецтва, педагогіки, філології; виховання і просвіти, так і роботу викладача, спрямовану на формування культурологічного студентського середовища, яке створює своєрідний тип і стиль світорозуміння, світосприйняття, певний спосіб мислення, відчуттів, дій, поведінки, діяльності. Нинішній науково-технічний прогрес вимагає від діючої освітньої системи формування у студентів технічних університетів не лише професійних, але й творчо-технічних здібностей; що приводить у гармонійну відповідність існуючу практику навчання з навчальними потребами суспільного розвитку.

Сучасний рівень наукових досліджень відкриває нові можливості для подолання соціальних протиріч шляхом культурологічної підготовки студентів технічних університетів. Перехід суспільства до ринкових відносин об'єктивно веде до підвищення ролі і значення загальнокультурної підготовки майбутнього спеціаліста, адже саме вона, передусім, забезпечує можливість його адаптації і реалізації в нових соціальних умовах.

Використання творчого культурологічного діалогу між студентами може стати основою для формування культурологічної компетентності. Ці педагогічні інноваційні процеси сприятимуть формуванню професійної підготовки майбутніх фахівців-спеціалістів.

Використання педагогічних інновацій культурологічного діалогу між студентами є основою становлення культурологічного студентського середовища. Його системотворчим чинником є аксіологічний компонент (вищі духовні цінності), який формує новий культурологічний, ціннісний світогляд особистості. Такий педагогічний інноваційний підхід дозволяє викладачеві ВНЗ поєднати особистісно-культурологічну природу педагогічної діяльності і функціонально-знаннєві орієнтації традиційної освіти.

Письменник, за переконанням видатного письменника сучасності В'ячеслава Медведя, вчить народ мислити, бо тільки мислячий народ має право на майбутнє. Письменник вчить не бути байдужим, бо тільки така позиція відкриває чисті рубежі. Письменник вчить найголовнішого людського здобутку – любові. Бо тільки любов дозволяє нам говорити з Богом. І тільки той, хто любить, здатен пройти всі кола Дантових випробувань. У своєму геніальному дослідженні «Галерник і наглядач» В'ячеслав Медвідь не просто творить філософську модель часу, а створює феноменальну сув'язь духовних площин, які вібрують на долонях часу магматичним неперевершеним утворенням, в основі якого людиноцентричне прочитання історії нового часу. «Та вже в тих часах добачаємо момент мітологізації історії чи, зазвичай, фольклоризації. Мусимо визнати, що попри мітологічність чи фольклоризм українські тексти доволі точно відбивають перебіг зокрема й галерного проживання слов'ян XVII ст. Українська дума має назву «Невільники на каторзі», що слід розуміти як «невільники на галері». В іншій думі мовиться: «В тій галері од пристані далеко одпускали, Чорним морем далеко гуляли». Або: «Бо як стане Чорне море согравати, то не знатиме отець, либонь мати, у котрій каторзі (невольника) шукати: чи у пристані Козловської, чи у городі Царьграді на базарі» і т. д. Зокрема, народна дума про Самійла Кішку відбиває загалом достеменні події, що й у творі М. Т. Марнавізіо про повстання веслярів-невільників 1627 р. Згадана подія чи схожі до цієї цікаво трансформувалися у світовій літературі («Тарас Бульба» М. Гоголя, «Самійло Кішка» І. Франка); зверталися

до цієї теми польські письменники Генрик Сенкевич, Олександр Гроза. До речі, Іполіт Швейковський подав польськомовний переклад брошури М. Т. Марнавізіо, що, безумовно, могла бути відома письменникам того часу, також пізнішим. Не викликає подиву, що поняття “каторга”, “галера” не щезли у сутінках віків і по сей день побутують у мовленні і свідомості людей на ознаку пекельності, примусовості, себто маємо приклад, як слово-поняття устаткувалося у тривалий міт» [7].

Оскільки особистісно-культурологічна природа педагогічної діяльності – це поворот до людини, а сенс повороту – врахування інтересів особистості; то метою освіти стає не просто набуття інформації, а розвиток і саморозвиток особистості. Ці положення стають вихідними в реконструкції освітньої системи. Проникнення у світло історії минулого, відчитування його на рівні смислових зв'язків і міфологічних систем, а не нарівні простого сприйняття інформації є основою особистісно-культурологічної природи педагогічної діяльності.

Особистісно-культурологічна природа педагогічної діяльності – процес, підпорядкований сучасним педагогічним інноваційним процесам, основою яких є перетворення студента із пасивного спадкоємця інформації в особистість, творця, в основі якої лежить оволодіння сучасними культурологічними знаннями. На ці проблеми сьогодні вказують багато дослідників, акцентуючи на невідповідності між змістовно-процесуальними компонентами педагогічної діяльності і тією професійною свідомістю, яка повинна бути сформована у майбутніх професіоналів. Традиційний ВНЗ готує фахівця, який радше пристосований до виконання стійких постійних завдань, ніж до творчої концептуальної поведінки в професійному оточенні. Органічний зв'язок професійного і особистісного розвитку – характерна риса становлення спеціаліста. Для проектування нових підходів до освіти викладачеві необхідно зрозуміти відмінність двох типів педагогічної діяльності: знаннево-технократичного і особистісно-культурологічного.

Міфологема повернення до самого себе – одна із визначальних у творчості В'ячеслава Медведя. Повернення як наближення до самоусвідомлення, повернення як досягнення гармонійності буття і самодосконалості. Великими митцями керують великі пристрасті, які є рушійними пружинами творчості. Мелодії слова В'ячеслава Медведя, надихнута сполохом дивовижної краси краю, який спонукає роздумами про вічну непроминальність навколишнього світу і високу заглибленість людської душі у безгоміння космічного простору. Бачимо і відчуваємо спільну, тотожну, взаємопроникаючу енергію слова філософську тканину слова письменника.

Філософія галерника і наглядча [7] у відчитуванні В'ячеслава Медведя – це не просто міфологема історичного поступу або буття одного народу, – це міфологема життєдіяльності цілого людства, приреченого переходити спіралями випробувань. «Таким неповним цитуванням можемо дібратися уяви про часово-сміслові перебіги цього поняття: од безвиході-приреченості історичного стану (долі) до майже жартівливого означення дрібного живого світу. Й тепер почуємо в Україні щось на зразок доброзичливо-любовного: от каторжний! Поняття це набувало потроху й всеохопного сенсу, як-от у висловах “не життя, а каторга”, “світ каторжний”. Перш ніж повернутися до сюжету брошури М. Т. Марнавізіо, застановимося на філологічному аспекті і нашого слова-поняття. Як знати, турецьке “кадирга” перейшло у російську та українську як “каторга”. Дослівний же переклад, що зазначає словник Б. Грінченка, означає “галера”. Тотожно знаходимо обидва слова і в “Словнику української мови” (тт. II, IV), ба навіть з посиланням каторга – вид галери. Щоправда, у П. Куліша, цитованого в IV т. цього видання, зустрічаємо й таке: “...на турецькій каторзі, на тих безбожних галерах...”, де каторга, мабуть, постає не в значенні судна, а – важкої,

зморної праці, важкого, нестерпного життя. “Брошуру М. Т. Марнавзіо написав на підставі письмових свідочств кардинала Дорії, архієпископа м. Палермо, князя д’Албукерке, королівського намісника на Сицилії. Її надрукував Людовіко гріньяні, італійський типограф, який виявляв неабиякий інтерес до подій у Східній Європі, про що свідчить ряд італомовних брошур, видрукованих у його друкарні. Незабаром твір М. Т. Марнавзіо був передрукований видавцем Франческо Онофрі (Рим–Флоренція, 1828 р.). Цього ж року побачили світ друкований переклад брошури з італійської мови на польську, а також скорочений переклад її на німецьку. Отже, “Реляція...” одразу привернула увагу європейської “громадськості” [7].

Почуття світу навколишнього у творчості В’ячеслава Медведя створює гігантську мелодію вселенської любові очищуючого космічного начала. Письменник порушує й осмислює такі теми, проблеми, які бентежать кожну трудову людину планети. Він так уміє сказати про своє, власне, особисте, що воно стає власним, особистим для мільйонів читачів.

Людина і Світ – наскрізні образи творчості В’ячеслава Медведя. Літературним маніфестом його літературного буття стало культурологічне осмислення дійсності, покликання формувати у сучасників відповідний науковий світогляд. Ствердження миру і протест проти загрози загибелі людства, що нависла над світом, краса рідної землі і талановитість її народу, поезія праці і трудового подвигу, радості і драми кохання, душевне єднання людей. Так людство впізнає себе у крихітній зернині; з невимовним пієтетом шукає своїх першопочатків у найдревніших печерах, по хрестах долі позначає вузлики історії: «Література за будь-яких обставин залишається єдиним духовним материком життя» [9].

Письменник Вячеслав Медвідь у творчій уяві проходить нелегкі версти історії: від наших першопочатків, від найпершого вимовленого Слова, яскравого усвідомлення свого „я” – як логічного знаку у кодовому леті вічності. Так митець і людство опиняється сам на сам із вічністю і космосом.

«У боротьбу проти Туреччини неодноразово вступали у XVI–XVII ст. італійські держави, насамперед Венеція, тому кожен успіх союзників викликав гарячий відгук у серцях італійців. Успіх повстання невільників, що вибухнуло у центрі турецьких володінь – у порту Метеліно (суч. Мітиліні), у східній частині о. Лесбос в Егейському морі, був для М. Т. Марнавзіо, як і для багатьох його співвітчизників, ознакою кризи турецької політики, зміцнював впевненість італійців у близькій перемозі”. Отож, “восени 1627 р. із Дніпра, де за наказом султана Мурада IV споруджувалася фортеця, вийшло чотири галери. Цією флотилією командував адмірал Касим-бек, який з 1624 р. стояв на чолі морських сил, що охороняли Олександрійський порт”. “Пройшовши протоками Босфор та Дарданелли, його ескадра увійшла до Егейського моря і кинула якір у гавані порту Метеліно. Взявши на борт воду та провіант, Касим-бек хотів вирушити у подальше плавання, але через шторм йому не вдалося вийти у відкрите море. Знесилившись у боротьбі проти стихії, ескадра повернулася до причалу. Три галери кинули якір у “Широкому порту” Метеліно, а четверта, флагманська, – у “Вузькому, на відстані в третину милі, тобто не більше, як за три кілометри від берега» [7].

У глибинних ремінісценціях В’ячеслава Медведя багато філософії. В летючій кульбабі і дорозі до свого Єрусалиму поряд з космічною образністю поет використовує фольклорні мотиви. У цих настроях – палкий вогонь любові, апофеоз людського світобачення і жертвовності – це вічний поклик до життя.» 12 листопада 1627 р. у другій половині дня Касим-бек разом з 70 солдатами, матросами, урядовцями з числа пасажирів зійшов на пристань для відпочинку. На флагманській галері залишилося 80

чоловік команди, а також 242 невільники-веслярі. Основну масу серед них (214) складали росіяни й українці, хоча цілком ймовірно, що тут знаходилися також білоруси та поляки. У числі невільників-веслярів були 22 турки, засуджених до галерних робіт за якісь провини, а також 3 греки, 2 італійці й англієць. Турецькі матроси й наглядачі вклялися спати, і цей момент використали невільники”. Ініціатором повстання став Марко Якимовський, українець за походженням, уродженець м. Бар на Поділлі. З молодих літ він відзначався хоробрістю, а у вересні-жовтні 1620 р. у лавах армії Речі Посполитої брав участь у битві проти турецько-татарських військ на Цецорських полях у Молдавії. Як відомо, польські війська зазнали тоді нищівної поразки, а чимало солдатів та офіцерів, у тому числі Якимовський, потрапили в турецький полон» [7]. Такий детективний перебіг міг би стати основою для гарного історичного роману. Та уява сучасного культуролога може обрати цілком незначний епізод задля медитації.

У летючій кульбабі і дорозі до свого Єрусалиму поряд з космічною образністю В'ячеслав Медвідь використовує фольклорні мотиви, створює апофеоз людського світобачення і жертвності – як вічний поклик до життя. У його творчості – діалектична суть життя. Народ, ввібравши в себе досвід минулого, прагне скорити недосяжні раніше вершини, живлячись своїми соками, тягнеться до щастя. Світ його творів часто вражає новизною, а незбагнено космологічними образами. Світло істини у творах В'ячеслава Медведя стає незбагненим світлом високого одкровення, де за відчитаним міфом бачимо буквально апостольське одкровення істини. «Наше ставлення до історії переважно споживацьке. Ми полюбаємо її в мумізованому вигляді – хвороблива зацікавленість історичними трупами виказує нашу некрофілістичну сутність. Це вже не тема роману; над цим мусять ламати голови філософи. Можливо, йдеться про “офілософлення” цілих народів, рас. Слов'янин, себто й українець, що захоче в собі мітологічний код однобокого ставлення до історії, переймається й досі задавненим патріотизмом, згідно з яким політика Османської імперії, що вела безперервні війни проти європейських держав і жорстоко придушувала визвольні рухи поневолених нею народів, є за негатив; отож, що повстало супроти такої політики, є позитив» [7].

Так народжується світло думання. Так народжується день. Так розгойдується величезні глибини старого Океану Пізнання, коли автор увіходить у нього думкою, спогадам, мрією, світовідчуттям; коли проростає у ньому пагінням зелених стебел і сонцяєйним звуком історії. Ліричний герой В'ячеслава Медведя – один серед Всесвіту. Його вибрала доля, як своє одкровення. Його Слово падає на рамена вічності. Він заходить у густе плетиво смарагдових лісів – і веселкові звуки світу залишаються у високих верховіттях – він вгризається у суть істини. Така неповторність – п'янить, як запах свіжої ріллі, або осіннього листя. Як першопочаток нового тисячоліття. Це нова епоха галерників і наглядачів, які мусять шукати свого порозуміння у новому часі, бо може лише це порозуміння розв'яже їм руки і відв'яже від галери смутку раз і назавжди.

«Історія, коли б вона була живою істотою, покепкувала б з нашої мітологічної затятості. Не знати, як поставився б сучасний турок до героїчного вчинку Марка Якимовського, – можливо, нащадки отих 22 турків, що їх було розкуто і випущено на волю, мали б сповнитися любов'ю до відчайдушного українця. Звісно ж, нащадки тих турків-наглядачів, що вчинили опір і були знищені, навряд чи заховують генетичну вдячність. Але не будемо заглиблюватися в жорстоку логіку тих часів: наше “гуманне” ХХ ст. заслугове на більший осуд. Якби українці знали власну історію до найменших подробиць, чи став би Марко Якимовський національним героєм? Обсяг його вчинку не влягається в епічний мітологізм української свідомості. І рк. акт він становить

для нас особливий інтерес» [7]. Ліричний герой В'ячеслава Медведя летить назустріч сонцю і цигарковому диму. Попіл із сигарети причаєно гасне між пальцями Всесвіту. Вихоплює миттєвості – як стародавні фрески у піднебесному Храмі буття. Котиться суха піщина гортаної мови у пустелі Всесвіту – котить, аби пізнати себе і вибухнути цвітом одкровення і пізнання.

У текстах В'ячеслава Медведя кожен звук має своє значення. Кожен несподіваний поворот думки стає точкою відліку для нового витка думання. «Повернімося до того, мовби незначного епізоду, що, до речі, спричинив усі мої сьогоднішні міркування. “Прибігши на берег, Касим-бек кинувся у море. Стоячи по пояс у воді, він рвав від безсилої люті свою бороду й благав повстанців повернутися. Водночас навздогін їм були послані три галери з ескадри Касим-бека. Непогода і страшний шторм не припинялися всю ніч, що й допомогло втікачам. Турецькі галери, втративши судно повстанців з виду, змушені були припинити погоню й повернутися до Метеліно”. Як на мене, саме в цьому епізоді історія набуває справдешнього сенсу – тут вона округлюється до символічного значення, що, однак, не мусить ототожнюватися зі спробою мітологізації. Це загадка: подальша одіссея невільників-веслярів з її тріумфальними входженнями у портові міста Італії стає щодалі нецікавішою. Логіка військових подій вимагає пристати до радісного тріумфу переможців і навіть дарує нам відчуття історичної повноцінності. Але вона й натяку не дає на те, що справді відбулося. Мусимо вдатися до експерименту: нам належить зрівноважити тріумф переможців і розпач Касим-бека. Згідно з такою логікою перед “судом честі” мусять постати лише двоє: Якимовський та Касим-бек» [7].

Грецькою мовою «феномен» буквально означає «те, що з'являється». Європейські мови феноменом окреслюють рідкісне, незвичайне, виняткове явище. Кант надавав цьому слову значення чогось чуттєво даного, що не досягається досвідом, не доступне людському пізнанню. Історія мистецтва – це історія протистояння Майстра і оточуючого світу. Геніальний митець завжди випереджує час. Він часто залишається на своїй вершині недосяжним, але, водночас, і не пізнаним. Дорога до пізнання суті творчого феномену В'ячеслава Медведя – це основа формування особистісно-культурологічної основи теорії діяльності.

Формування культурологічних поглядів, переконань, поведінки студентів у вищих навчальних закладах відбувається послідовно, за такими етапами: ознайомлення студентів з основами культурологічних знань; формування ставлення студентів до культурологічних проблем; формування культурологічних поглядів та переконань; виховання звичок та елементів культурної поведінки, переконань та потреб на засадах сталого розвитку. З цією метою ми визначали педагогічні основи такого процесу, які передбачають принципи та похідні від них: компоненти, критерії, закономірності, методіку формування культурологічної підготовки. Компонентами процесу були: мотиваційний, знанневий, гностичний, поведінковий. Мотиваційний компонент базується на ціннісних орієнтаціях, котрі ми розглядаємо як інтеграційну характеристику особистості. Знанневий компонент передбачає знання предметних цінностей і суб'єктивних чинників. Гностичний – стосується формування світогляду культурологічної свідомості в інформаційній частині. Поведінковий – корекції суб'єктивного ставлення до культурологічних цінностей.

Процес формування культурологічної підготовки студентів у ВНЗ базується на двох основних групах закономірностей. Перша група закономірностей – професійне формування особистості – сприяла представленню характеристики об'єктивно наявних, стійких, істотних зв'язків між явищами, окремими сторонами педагогічного процесу, що спрямовані на встановлення співвідношення змісту процесу підготовки фахівця, і

вимогами, що висуваються до майбутнього економіста зовнішнім середовищем (соціальним, економічним, технічним, природним). Інша група – закономірності саморозвитку особистості. За їх допомогою ми встановлювали зв'язок між вимогами, що висуваються зовнішнім середовищем, і особистісними пріоритетами, цінностями через інтеріоризацію культурологічних проблем і віднесення їх до сутнісно значущих, важливих, через розвиток мотиваційної готовності до вирішення проблем.

У сучасному тлумаченні, за міфологемою В'ячеслава Медведя, Касим-бека та Якимовського слід було б називати “всесвітніми громадянами”, а військові баталії того часу – затяжною всесвітньою війною. З цього випливає психологія і характерологія тодішньої людини, що докорінно різниться од теперішньої. «Наважуся припустити, стверджує В. Медвідь, що людина того часу, навіть перебуваючи в рабстві, володіла осяжнішим розумінням свободи, аніж людина нашого віку. Їй рк. акт тікати. Неприпустимо, аби вона зважилася на думку на зразок тієї, яку з'ясовує Салман Рашид в своєму інтерв'ю: моє життя зазнало краху. Либонь, такого поняття у давніші часи просто не існувало. Людина ХХ ст. наївно гадає, що здобуття внутрішньої свободи є за найбільше її осягнення. Вона не хоче зізнатися, що давно вже стала рабом своїх інстинктів. Цей стан годилося б розуміти як внутрішню вседозволеність і зачасну злочинність. Така людина приходиться до найстрашнішого: вона розглядає попередні історичні жахи як предмет насолоди. **Історія жахів набуває подоби індивідуальної “інквізиції” (історичного садомазохізму) і мітологізується винятково у свідомості кожного індивіда зокрема.** (Підкреслення моє – М. Я.) Так людина зрікається історії. Мітологічна загадковість стає “філософією” виправдання сучасної несталості, розмитості, деструкції. Ось чому варто наполягати на розумінні власне історії та власне міту. Навіть у разі, коли здається, що це вже неможливо» [7].

Філософію здавна хвилювали одвічні питання: яке призначення людини за землі, її місце і роль у суспільстві, ставлення до природи, її осмислення себе самої у світі. Такі ж проблеми є актуальними і для творчості В'ячеслава Медведя. Таким чином, можемо стверджувати, що філософська проблематика притаманна у тій чи іншій мірі кожному літературному творові письменника. Дана сентенція дає можливість сформулювати основні естетичні категорії ліричного героя В'ячеслава Медведя. У письменника філософічність – це не лише данина споконвічному призначенню літератури, це смисл і основа творчості, невід'ємний атрибут їх творення і осмислення [7].

Ліричний герой поезій В'ячеслава Медведя прагне відчутти себе частиною великого Всесвіту, говорити зі світом неба мовою черешневого світу і ностальгійного спалаху доріг. Любити так цей світ – бо розуміти, що лишень одержима стоїчна любов здатна його врятувати. І нічого не вимагати взамін. І бути щасливим від того самозгоряючого, самоспопеляючого вогню – рк. сам уже став отим вогнем, отим вершником, що летить між зорями, закутавшись у кирею вічного сміху і плачу. І сходять зорі вишнями у душі, і природа гомонить з Богом, і під шаром попелу ворущаються крила древніх колісниць – а ліричний герой плаче «сльозами божих речень – порізаний на рими і вірші».

Для ліричного героя поезій В'ячеслава Медведя смерть стає прологом народження, народження замикає вічність колообігу буття. І образ вічного лету – як символ непроминальності людськості. Його любов, як і його самотність або нудьга, є особливо переконливими. «Почування Касим-бека складні: розпач, лють уже передбачають і можливе чи й просто зневагу тих, від кого він залежить (чи не в цьому причина його благань?). Може, він навіть втратить свою адміральську посаду і в нього відберуть усі багатства. (Хоча закон про “конфіскацію майна” у тому вигляді, як його маємо тепер, за тих часів просто не існував). Стан Марка Якимовського належить

означити як цілковиту свободу у просторі історичної реальності. Він не є триумфатором над збезчещеним Касим-беком. Адмірал втратив для нього усіляку цікавість. Роки приниження, рабства виповнилися миттю історичної радості та вивільненості.

...Та Касим-бекові вже ніколи не позбутися присутності Якимовського-триумфатора. Але те, давнє, розуміння і усвідомлення свободи мусило їх примирити уже в початках щасливої для одного й нещасливої для другого баталії. Варто нагадати, що такі повстання і втечі не були рідкими в ті часи. Можна уявити собі, що коли б рк. ак, десь у глибокій старості, довелось зустрітися за чаркою вина, вони залишилися б друзями і згадували б цю подію бодай з усміхом. Та йдеться не про примирення способом асоціативного узурпування важкозрозумілих нам часів і подій.

Етнічне та релігійне примирення, якого так нині прагнемо, можливе хіба за умови, якщо приймемо тезу “історичного примирення” межі Касим-беком та Якимовським» [7].

Таким чином, ми бачимо, що використання творчості В'ячеслава Медведя у парадигмі сучасної професійної освіти допоможе формуванню професійної культурологічної компетенції студентів, що є важливим аспектом підготовки фахівців з позицій культурологічного підходу до процесу навчання, в основі якого лежить виховання дружби та взаєморозуміння як між людьми, так і між народами. Органічний зв'язок професійного і особистісного розвитку – характерна риса сучасних педагогічних інноваційних процесів.

Список використаної літератури

1. Зеер Э. Ф. Компетентностный подход к образованию [Электронный ресурс]. – Режим доступа: // <http://www.urogo.ru/konf/2005.php?mode=&exmod=zeer>; Зеер Э. Ф. Психология профессий : учеб. пособ. – 2-е изд., перераб., доп. – Москва : Академический проект, 2003. – 336 с.
 2. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання : навч.-метод. посібн. / І. Д. Бех. – Київ : ІЗМН, 1998. – 204 с.
 3. Хоруженко К. М. Культурология: энциклопедический словарь / К. М. Хоруженко. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. – 640 с.
 4. Вятютнев М. Н. Коммуникативная направленность обучения русскому языку в зарубежных школах / М. Н. Вятютнев // Русский язык за рубежом. – 1977. – № 6. – С. 38–
 5. Изаренков Д. И. Базисные составляющие коммуникативной компетенции и их формирование на продвинутом этапе обучения студентов-нефилологов / Д. И. Изаренков // Русский язык за рубежом. – 1990. – № 4. – С. 54–60.
 6. Квіт С. Світлі води В'ячеслава Медвідя / С. Квіт // Українські проблеми. - 1995. - ч.3-4,
 7. Медвідь В. Галерник і наглядач [Електронний ресурс] // Бібліотека І. – Режим доступу: <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/medvid.htm>
 8. Медвідь В. Кров по соломі / В. Медвідь. – Київ, 2001.
- Стаття надійшла до редакції 15.03.2015

M. Yakubovska

**THE INTERCONNECTION OF A MODERN INTELLECTUAL LITERATURE.
THE BASIS OF FORMATION OF THE “CONCEPTION OF COMPETENCE” AS A
FUNDAMENTAL BASIC OF A CULTURAL APPROACH IN PEDAGOGIC
INNOVATION OF A MODERN PEDAGOGICAL EDUCATION (O THE EXAMPLE
OF THE WORKS BY VYACHESLAV MEDVED’)**

It is established that the using the works by Vyacheslav Medved’ in the paradigm of a modern professional education will help the formation of professional cultural competence of students that is a very important aspect of professionals’ training in cultural way in the educational process, in the basis of which is the upbringing of friendship and mutual understanding between people and nations as well. Natural connection of professional and personal development is a typical feature of modern pedagogical innovative processes.

There presented the mine aspects of training in positions and cultural approach to teaching, the formation of cultural environment in today's student team and bring friendship and understanding to facilitate the formation of professional speech competence of students of technical schools in the example of the work of Ukrainian writer Vyacheslav Medved’.

Keywords: *formation of professional speech competence formation of cultural outlook, education cultural student community, works by Vyacheslav Medved’.*